

به نام خدا

مبانی HSE

گردآوری و تالیف:

محمود بشیری نسب

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

◀ عنوان کتاب: مبانی HSE

◀ گردآوری و تالیف: محمود بشیری نسب

◀ ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ ویراستار: ناهید یعقوبی هرزندی

◀ صفحه آرای: دیباگران تهران

◀ طراح جلد: داریوش فرسایی

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۴۰۲

◀ چاپ و صحافی: صدف

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ قیمت: ۱۳۰۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۷۵۵-۲

◀ نشانی واحد فروش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه

◀ تقاطع شهدای ژاندارمری - پلاک ۱۵۸ ساختمان دانشگاه -

◀ طبقه دوم - واحد ۴ تلفن ها: ۶۶۹۶۵۷۴۹-۲۲۰۸۵۱۱۱

◀ فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران :

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagaran-tehran.com

سرشناسه: بشیری نسب، محمود، ۱۳۵۶-

عنوان و نام پدیدآور: مبانی HSE

/گردآوری و تالیف: محمود بشیری نسب؛

ویراستار: ناهید یعقوبی.

مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۱۰۲ ص: مصور، جدول

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۷۵۵-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: ایمنی صنعتی

موضوع: Industrial safety

موضوع: بهداشت صنعتی

موضوع: Industrial hygiene

رده بندی کنگره: ۵۵: T

رده بندی دیویی: ۳۶۳/۱۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۱۱۱۷۶

نشانی اینستاگرام دیبا dibagaran_publishing نشانی تلگرام: @mftbook

هر کتاب دیباگران، یک فرصت جدید علمی و شغلی.

هر گوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتهای دیباگران، در هر جای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

۵.....	مقدمه ناشر.....
۶.....	پیشگفتار.....
۷.....	فصل اول: اهمیت و ضرورت HSE و روند ارتقای آن
۷.....	۱. اهمیت و ضرورت HSE.....
۸.....	۱-۱. بعد قانونی.....
۱۵.....	۲-۱. بعد اجتماعی.....
۱۵.....	۳-۱. بعد انسانی- اخلاقی.....
۱۶.....	۴-۱. بعد زیست محیطی.....
۱۶.....	۵-۱. بعد اقتصادی.....
۱۹.....	۲. روند ارتقای HSE.....
۲۰.....	۱-۲. مفهوم فرهنگ و فرهنگ سازمانی.....
۲۰.....	۲-۲. فرهنگ ایمنی و فرهنگ HSE.....
۲۱.....	۳-۲. ویژگی های فرهنگ HSE.....
۲۲.....	۴-۲. سطوح فرهنگ HSE در سازمان ها.....
۲۳.....	۵-۲. نشانه های جاری بودن فرهنگ HSE مطلوب در سازمان ها.....
۲۴.....	۶-۲. نمونه اقدامات و برنامه های اجرایی برای ارتقای فرهنگ HSE.....
۲۵.....	فصل دوم: بهداشت حرفه ای
۲۵.....	۱. تعاریف و مفاهیم.....
۳۰.....	۲. عوامل فیزیکی.....
۳۰.....	۱-۲. ارتعاش.....
۳۲.....	۲-۲. سروصدا.....
۳۵.....	۳-۲. نور و روشنایی.....
۳۷.....	۴-۲. سرما و گرما.....
۳۹.....	۵-۲. میدان های مغناطیسی و الکتریکی.....
۳۹.....	۶-۲. پرتوها.....
۴۰.....	۳. عوامل شیمیایی.....
۴۰.....	۱-۳. دسته بندی مواد شیمیایی.....

۴۲.....	۲-۳. جنبه‌های بهداشتی و ایمنی عوامل زیان‌آور شیمیایی
۴۹.....	۳-۳. شناسایی مواد شیمیایی محیط کار
۴۹.....	۴-۳. راهکارهای کنترل عوامل زیان‌آور شیمیایی محیط کار
۵۰.....	۴. عوامل ارگونومیک
۵۵.....	۵. عوامل زیان‌آور بیولوژیکی محیط کار
۵۵.....	۶. عوامل زیان‌آور روانی محیط کار
۵۷.....	فصل سوم: ایمنی
۵۷.....	۱. ایمنی و مفاهیم مرتبط
۵۸.....	۲. مفهوم اقدامات کنشی و واکنشی در ایمنی
۶۲.....	۳. علل بروز حادثه
۶۵.....	۴. فرایند گزارش‌دهی، بررسی و تحلیل موردی حوادث
۶۷.....	۵. هرم نسبت حوادث
۶۸.....	۶. استراتژی‌های پیشگیری از حوادث
۶۹.....	۷. ملاحظات عمومی ایمنی و پیشگیری از حوادث
۷۱.....	فصل چهارم: محیط زیست
۷۱.....	۱. مروری بر مفاهیم اولیه
۷۲.....	۲. آلودگی آب
۷۷.....	۳. آلودگی هوا
۹۱.....	۴. آلودگی خاک
۹۳.....	۵. آلودگی صوتی
۹۶.....	۶. آلودگی نوری
۹۸.....	۷. آلودگی پرتوی
۹۹.....	۸. اصول کلی حفاظت از محیط زیست و بهینه‌سازی مصرف منابع و انرژی

خط‌مشی انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی با کیفیت عالی است که تواند
خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.
هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه‌های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

کتابی که در دست دارید تألیف "جناب آقای محمود بشیری نسب" است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشید

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته‌های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق‌تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام‌هایتان به ما از رسانه‌های دیباگران تهران شامل سایتهای فروشگاهی و صفحه اینستاگرام و شماره‌های تماس که در صفحه شناسنامه کتاب آمده استفاده نمایید.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

وقوع حوادث، بیماری‌های شغلی و آلودگی‌های زیست‌محیطی، همه‌ساله هزینه‌های جانی، مالی، زیست‌محیطی و اعتباری فراوانی را به سازمان‌ها و جوامع بشری تحمیل می‌نماید.

این هزینه‌ها که ممکن است به صورت مستقیم و غیر مستقیم نمود پیدا کنند در برخی موارد جبران ناپذیر می‌باشد به‌گونه‌ای که اثرات جسمی، روانی، اجتماعی، زیست‌محیطی و یا حتی اعتباری حوادث تا سال‌های متمادی ادامه می‌یابند.

از این‌رو پرداختن به موضوعات ایمنی، بهداشت و محیط زیست¹ (*HSE*) از اولویت‌های مدیریت در سازمان‌های امروزی است و سازمان‌ها را بر آن داشته تا با بهره‌گیری از رویکردهای نظام‌مند و مبتنی بر پیشگیری، از وقوع چنین اتفاقاتی پیشگیری کنند و یا در صورت بروز آنها، لاقلاً از شدت اثرات نامطلوبشان بکاهند.

یکی از مهمترین تلاش‌ها در این زمینه آگاه‌سازی کارکنان در خصوص اهمیت و ضرورت *HSE* و آشنا کردن آنها با وظایف و نقش‌های آنها در این زمینه است. کتاب حاضر با عنوان مبانی *HSE* دریچه‌ای است برای آشنایی با مفاهیم و اصول اولیه *HSE* در محیط کار.

گردآوری و تألیف

محمود بشیری‌نسب

¹. Health, Safety & Environment